

[Kai Moltke.]

ombygning og forbedringer, for at der overhovedet kunne være tale om, at de var egnede og opfyldte den standard, som man skulle kræve af en ejerlejlighed. Se, her nærmer vi os tallet 400, og jeg imødeser med spænding det bebudede forslag fra boligministeriet, fordi vi har set, hvor vidt man i retning af ejendommens ringe kvalitet kan drive ejerlejlighedsspekulationen uden ændringer i den bestående lov. Nu har vi jo haft den prøvetid, som man i sin tid påberåbte sig, da jeg f. eks. stillede forslag om ændring i loven om ejerlejligheder.

Men når det er sagt, vil jeg da indrømme, at lovforslaget indeholder en hel række fremskridt. Det er jo ligesom det i sin tid var med kriserne, at der tilsyneladende er en vis rytme, hvor det drejer sig om saneringsspørgsmålet. Det foreliggende lovforslag vil vel, når det er blevet færdigbehandlet, træde i kraft i 1969, og den forrige lov trådte i kraft i 1959. Det tiår, der gik, bragte meget små resultater, som boligministeren rigtigt fastslår, men den næste 10-årige periode skulle dog virkelig helst betyde, på grund af selve udviklingen, væsentlige skridt fremad. Jeg er helt indforstået med de foranstaltninger, som foreslås på en hel række områder, f. eks. den udvidede sammensætning af bolikommisionerne, så sundhedsmæssige hensyn, lejer- og ejerrepræsentation osv. kommer med ind i billedet. Jeg kunne, fordi der er tale om vigtige initiativer, oven i købet tænke mig, at man i visse af saneringsdistrikterne som Vesterbro, Nørrebro, Christianshavn og den indre by heller ikke veg tilbage for at lade lokalrådene repræsentere ved sådanne lejligheder, for det er måske dem, der har gennemført de grundigste undersøgelser om kvaliteten af de ting her; men allerede i den nuværende form er ministerens forslag uden tvivl et fremskridt i forholdet til det, der hidtil har været. Men når jeg begyndte med at påpege, hvor få offentlige midler det er, der tænkes investeret årlig i den første periode, ca. 52 mill. kr. fra stat og kommune, så er det, ligesom man her folder hænderne og siger til sig selv: nå ja, men udvejen ligger andetsteds, det er de private og sociale saneringsselskaber. Jeg tror også, at sådanne, særlig de sociale boligselskaber, vil kunne udfylde en stor og

konstruktiv opgave ved fornyelsen af byen, både dens udseende og sundhedstilstand, og skabe menneskeværdige forhold. Men det er dog et spørgsmål, om det ikke ville være på sin plads, om man skabte centrale saneringsselskaber, hvor også offentlig kapital fra kommuner, der ønsker og er nødt til at lægge beslag på en stor del af de erstatningslejligheder, der skal opføres, kunne gøre en kontant indsats. Det er vel også et spørgsmål, om staten ikke gennem Kongeriget Danmarks Hypotekbank skulle deltage og være medkontrollerende i sådanne selskaber. I alle tilfælde har man dog en vis offentlig kontrol med lignende selskaber i Sverige, og her tror jeg også, at man skal lære af erfaringerne. Anerkendelsesværdigt er det, at man her i dette lovforslag ikke stiller problemet som et problem, der specielt og særligt ligger her i hovedstaden og i hovedstadens gamle distrikter, men som et problem i landsmålestok.

Men jeg vil rigtignok sige, at hvis vi ser på de gamle byer i provinsen — lad os bare nævne byer som Randers, Helsingør og en hel række andre på samme niveau og med huse af den samme alder — så tror jeg, at fra de ca. 40.000 komdemneringsmodne lejligheder vil vi nå op på langt større tal end dem, vi hidtil har regnet med, og så bliver fristen med en rytme for saneringen af 3.000-4.000 lejligheder procentvis måske kun det halve af, hvad den vil være, når man tager sit udgangspunkt i det forældede byggeri her i København. Jeg tror endvidere, at det er udmærket med tidsfristerne, som nu fastsættes for at planlægge, hvad der bør saneres, hvad der bør udskiftes; jeg tror bare, at man skulle ikke begynde på det hele forfra igen, for vi har allerede ca. 40.000 lejligheder, som er erklæret for uegnet til menneskebolig. Det er da vel ikke meningen, at vi nu skal til at undersøge dem en gang til og se, om de komdemneringsmodne lejligheder hører med til denne kategori eller ej. Meningen må dog vel være den, at man betragter det som udgangspunktet, og her behøver man jo ikke at have dette års ventetid. Her er jo et felt, hvor man kan tage fat med det samme, fordi det er undersøgt både af kommunal- og sundhedsmyndigheder i den tid, der gik. Bedre planlægning er et fremskridt, og dette lovforslag er i forhold til den hidtidige